

ÖZET

Zihinden Çarpma İşlemi Yapma

Zihinden çarpma işlemi yaparken farklı yöntemler kullanabiliriz.

10, 100, 1000 ve Katlarıyla Zihinden Çarpma

10, 100, 1000'in katlarıyla çarpma işlemi yaparken önce sıfırlar yokmuş gibi çarpma yaparız. Daha sonra çarpandaki sıfır sayısı kadar sıfırı işlemin sonuna ekleriz.

Örnek:

$$\begin{aligned}16 \times 5000 &= (16 \times 5) \times 1000 \\&= 80 \times 1000 \\&= 80000\end{aligned}$$

16 × 5000 işlemini zihinden yaparken, önce 16 ile 5'i çarpar, sonra, çarpımın sağına 3 tane sıfır ekleriz.

Uygun Sayıları Kullanarak Zihinden Çarpma

Zihinden çarpma yaparken çarpanlardan birini daha kolay işlem yapılabilecek sayıların çarpımı olarak yazabiliriz.

Örnek:

$$\begin{aligned}6 \times 75 &= (3 \times 2) \times 75 \\&= 3 \times (2 \times 75) \\&= 3 \times 150 \\&= 450\end{aligned}$$

6 ile 75'i çarparken 6 = 3 × 2 olduğundan 75'i önce 2 ile çarpar, sonra bulduğumuz sonucu 3 ile çarpabiliyoruz.

Basamakları Ayırarak Zihinden Çarpma

Zihinden çarpma işlemi yaparken basamakları ayrı ayrı çarpabiliyoruz.

Örnek:

$$\begin{aligned}34 \times 7 &= (30 \times 7) + (4 \times 7) \\&= 210 + 28 \\&= 238\end{aligned}$$

34'ü 7 ile çarparken 34'ü 30 ve 4 olarak basamaklarına ayırıp bu sayıları 7 ile tek tek çarparız ve bulduğumuz sonuçları toplarız.

ÖZET

Bilinen Sonuçlardan Faydalananarak Zihinden Çarpma

Zihinden çarpma işlemi yaparken sonuçlarını bildiğimiz çarpma işlemlerinden faydalabiliriz.

Örnek:

$$\begin{aligned}16 \times 11 &= (16 \times 10) + 16 \\&= 160 + 16 \\&= 176\end{aligned}$$

Bir sayıyı 11 ile çarpmak için o sayıyı 10 ile çarpıp sonuca sayının kendisini ekleriz.

Örnek:

$$\begin{aligned}23 \times 9 &= (23 \times 10) - 23 \\&= 230 - 23 \\&= 207\end{aligned}$$

Bir sayıyı 9 ile çarpmak için o sayıyı 10 ile çarpıp sonuctan sayının kendisini çıkarırız.

Örnek:

$$\begin{aligned}72 \times 5 &= (72 \times 10) \div 2 \\&= 720 \div 2 \\&= 360\end{aligned}$$

5, 10'un yarısı olduğundan bir sayıyı 5 ile çarparken sayıyı önce 10 ile çarparız. Yani sayının sonuna bir tane sıfır ekleriz. Sonra, elde ettiğimiz sayıyı 2'ye böleriz.

Zihinden Bölme İşlemi Yapma

Zihinden bölme işlemi yaparken farklı yöntemler kullanabiliriz.

10, 100, 1000 ve Katlarıyla Zihinden Bölme

Zihinden bölme işlemi yaparken bölen ve bölünenden aynı sayıda sıfır atarız ve kalan sayılarla bölme işlemi yaparız.

Örnek:

$$\begin{aligned}5600 \div 800 &= 5600 \cancel{00} \div 800 \\&= 56 \div 8 \\&= 7\end{aligned}$$

5600'ü 800'e bölerken iki sayıdan da ikişer tane sıfır atarız. Kalan sayılarla bölme işlemi yaparız.

ÖZET

Uygun Sayıları Kullanan Zihinden Bölme

Zihinden bölme işlemi yaparken sayıları daha kolay bölünebilen sayılaraya çevirebiliriz.

Örnek:

$$\begin{aligned}240 \div 5 &= (240 \times 2) \div 10 \\&= 480 \div 10 \\&= 48\end{aligned}$$

240'ı 5'e bölerken 5'in 2 katı 10 olduğundan 240'ı önce 2 ile çarpar, sonra elde ettiğimiz sayıyı 10'a böleriz.

Bir Sayının Çarpanlarından Faydalanan Zihinden Bölme

Zihinden bölme işlemi yaparken bölenin çarpanlarından yararlanabiliriz.

Örnek:

$$\begin{aligned}810 \div 18 &= (810 \div 9) \div 2 \\&= 90 \div 2 \\&= 45\end{aligned}$$

810'u 18'e bölerken 810'u önce 9'a sonra da 2'ye böleriz.